

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI HETILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden szombaton.

Kiadó: ifj. Wagner Antal könyvkereskedő.	Felölős szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főszerkesztő: Dr. Rajk Aladár	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Egész évre 6 kor. Fél évre 3 kor. Negyed évre 1.50. Egyes szám ára 12 fillér.
---	---	---	--	--

Rajk Aladár jelölése.

Husvét hétfőn, délelőtt fél 11 órakor volt Baján a Bárány-szálló nagytermében a képviselő-jelölés ügyében a függetlenségi és 48-as párt gyűlése, melyen *Drescher Gyula* elnökölt. A kibocsátott, névre szóló meghívókra mintegy 5–600 választó polgár gyűlt egybe, akikhez a gyűlést vezető elnök rövid, hatásos beszédet intézett. Utalt a politikai életben beállott örvendetes alakulásra, melynek létrehozásában a bajai függetlenségi érzelmű polgárságnak tisztos része van, amennyiben a régi rendszernek egyik oszlopos tagját, igazságügy-miniszterét buktatta meg. Óhajának ad kifejezést, hogy a bajai polgárság maradjon hű továbbra is multjához, tartson ki rendületlenül elvei mellett, s a függetlenségi párt vezetősége nevében az ujonnan kiírt választás alkalmával képviselőjelöltül ajánlja a már két ízben megválasztott *dr. Rajk Aladárt*. Mindnyájan ismerik nemes jellemét, szeretik önzetlen, fennkölt, nemes gondolkozásáért, akinek nevéhez fűződik mindaz a

siker és dicsőség, melyet a párt városunkban megalakulása óta aratott. Majd felszólítja a párt jegyzőjét, *Wagner Antalt*, hogy olvassa fel azoknak neveit, akiket a párt vezetősége társ- és alelnököknek, továbbá jegyzőinek ajánl, hogy megválassza a gyűlés. A jelöléshez az egybegyűlték egyhangú lelkes felkiáltással hozzájárultak. Elnökké megválasztották, szünni nem akaró éljenzések közepette *Drescher Gyulát*, pártunk eddigi fáradhatlan elnökét, társelnökök lettek: *dr. Nyiraty János* és *dr. Valentin Emil*. Alelnökök: *Allaga Ottó*, *Alföldy Béla*, *Bajay Péter*, *Czérnai Imre*, *dr. Dömötör Kálmán*, *Furo Lajos*, *Gergely Benő*, *Goldschmiedl Zsigmond*, *Király Béla*, *Ledniczky Ipoly*, *Lerner Antal*, *Malauschek Antal*, *Nádas Sándor*, *Pollák Lajos*, *Schuhmacher Frigyes*, *Reuter Jakab*, *Tinusz István*, *Tomsányi Sándor*, *Utry Pál*, *Weidinger Benő*. Jegyzők: *Bráde József*, *Bokor Oszkár*, *Breuer Zsigmond*, *dr. Fehér Lőrinc*, *dr. Fehérváry Dezső*, *dr. Nyilasi Rajmund*, *Huzják Lukács*, *Magyarász Ferenc*, *Fendrich Sándor*, ifj. *Furo Lajos*, *Hand-*

ler Izidor, *dr. Kelemen József*, *dr. Monostori Gyula*, *Szász Ottó*, *dr. Szimai Vidor*, *Somogyi Gyula* és *Wagner Antal*

Ezután nagyszámu küldöttség ment *dr. Rajk Aladárért* Nyiraty társelnök vezetése alatt, hogy őt a jelölésről értesítse és a gyűlésen való megjelenésre felkérje. Ezalatt Valentin Emil intézett lelkes beszédet a polgárokhoz, ecsetelve a bécsi politika hagyományosan ártalmas célzatát nemzeti törekvéseink ellen, melynek élet legujabban is a függetlenségi párt ébersége és szívós küzdelme vette el. Közben megérkezett *dr. Rajk* képviselőjelölt, kísérve a polgárok százaitól. Megindultan, szívhez szóló szavakkal mondott köszönetet a följajánlott, megtisztelő bizalomért. Őszinte, mély meghatottság hangján jelentette ki, hogy úgy érzi, mintha a bajai függetlenségi párt nagy családjának ő volna a legkisebb, mindenkitől kedvelt, becézgetett gyermeke. Minden erejével, tehetségével oda iparkodik hatni, hogy e ragaszkodó bizalmat hasonlóval viszonzozza, s benne senki ne csalatkozzék, hanem vágyainak

TÁRCA.

Meráni uti emlékek.

A „Bajai Független Újság” eredeti tárcája.

II.

Egy és ugyanazon a napon, sőt csak néhány órán belül sehol és sohasem tapasztaltam akkora ellentétet az időjárásban, mint Innsbrucktól Meránig tartó utamban. A Brenner-hágón eső és hó, az Eisack völgyében verőfény és kikelet; amott alig láttunk a ködtől, emitt a világnak egyik legszebb panorámájában gyönyörködtünk; amott déltájt úgy lapátoltak ki bennünket a hóbol, emitt, Meránban, nyitott verandán töltöttem életemnek egyik legszebb estéjét, s körülöttünk rózsák, kaktuszok nyíltak a szabadban.

Merán a Küchelberg nevű moréna¹⁾-hegy lábánál, a Passer és Eisack folyók találkozásánál, a Passeyer- és Vintschgau-völgyek torkolatánál fekszik. Északnak el van zárva; enyhe klímája innen ered. E helynek klimatikus értékét a rómaiak is már ismerték;

¹⁾ A moréna oly hegy, melyet évezredek alatt gleccserek hoidtak össze magasabb hegyek törmelékéből.

Castrum Majense nevű telepük a mai Meránnak helyén állt. A vidék egyébként igen emlékeztet római eredetűre; Merán, Vilpián, a híres bortermő Terlán, Lana, Lagaun stb. nem germán hangzású nevek, a szomszédos Vintschgau-völgynek lakosai pedig »ladin«-ok, mely nevében a latin és német nyelvnek és vérnek keveréke értendő. Megvan e keverék-nép Svájcban is, nem is véletlenül ép a Vintschgau folytatásában, a Bernina-hegycsoport alján; ott románzsoknak hívják őket. Merán mostani lakossága persze már tősgyökeres tiroli. Konzervatív nép, melyet a rengeteg idegenforgalom, az állandó nemzetközi érintkezés sem birt kivetkőztetni ősi tiroli jellegéből, mely példásan ragaszkodik régi hagyományaihoz: a vallásossághoz és lojalitáshoz.

Volt alkalmam foglalkozni a tiroli nép lélektanával, meg is értem mintaszerű konzervativizmusát. Bár minden nép ragaszkodnék annyira nemzeti jellegéhez! Vallásossága őszinte, a szív mélyén gyökerezik és sohasem hivalkodik. A megélhetésnek végtelenül mostoha viszonyai, a létért való mondhatatlanul nehéz küzdelem magyarázza meg e népnek közmondásos vallásosságát. Hegyomlás, árvíz, lavina, jégeső folytonos rettegésben tartja a hegyek lakóját; a szükség megtanítja imád-

kozni. Lojalitásának, uralkodójához való hűségének pedig örökszép példáját adta a napoleoni háborúk idején, amikor egy ideig újszólván egyesegyedül állta útját Napoleonnak. A diadalmas francia sást ép egy meránvidéki származás egyszerű falusi koreszmárosnak, *Hofer Andrásnak*, a Passeyer-völgy híres szülőltének »stutzen«-je (vadászkarabély) állította meg hódító útjában. Bámulatraméltó az a hősiesség, mellyel e maroknyi nép küzdött az egyesült francia és bajor hadak ellen; oly epizódjai vannak ennek az élet-halálharcnak, hogy idegen embernek is feidobban a szive, ha olvas vagy hall felőlük; de győzött a túlnyomó erő. Lefölvre tábornok szétverte a hős guerilla csapatokat, maga a hős vezér, *Hofer András*, árulásnak esett áldozatul. Mantuában vérezett el, de a második sortűz után is még vonaglott, s csak a vezénylő tiszt pisztolya — a tizenharmadik lövés! — oltotta ki nemes életét. S azóta nem is felejtí népe az ő nagy fiát. Képe díszíti a legelrejtettebb völgyek kicsi házikóinak meszeletten falát, szobra áll leghíresebb győzelmének színhelyén, az innsbrucki Iselbergnek ormán; nevét dalba foglalta a költészet, s a rohanó patak csevegése, a fenyvesek suhogása ezerszeresen adja vissza a mélabús néphimnusz-nak dallamát:

teljesülését megvalósíthassa. A jelölést hálás szívvel elfogadja, s kéri továbbra is a támogatást. Ezután Nyiraty János intézett a polgársághoz formás, lendületes beszédet, melyben a függetlenségi eszmék fölkarolását kérte *Rajk* személyében. Ezzel a gyűlés példás rendben szétoszlott.

Hisszük, hogy a választó polgárság bizalmának emez impozáns megnyilatkozása le nem lohad, s a választás napján még nagyobb súllyal fog fellépni. Csak elismeréssel szólhatunk a helybeli szociálistákról, akik felhagytak azon szándékukkal, hogy ellenjelöltet állítsanak *Rajk* Aladár ellen, aki mint az országgyűlés kérvényi bizottságának előadója, mindenha a leghathatósabb szószólója volt a munkásság érdekeinek, főleg az általános választói jog behozatalának.

Félre a szükkeblüsséggel, kicsinyeskedéssel akkor, midőn nagyjelentőségű kérdések forognak fenn.

Politikai hir.

A »Magyar Tudósító« nyomán a fővárosi lapok a függetlenségi és negyvennyolcas párt hivatalos jelöltjeit közli.

Bennünket a megyei jelöltek érdekelnek, a könyomatos közlése azonban téves.

A mi értesüléseink szerint a függetlenségi párt hivatalos jelöltjei a megyében a következők:

Bácsalmáson: *Lázár* Pál.

Baján: dr. *Rajk* Aladár.

Zentán: dr. *Lovász* Andor.

Magyar Kanizsán: *Lovász* Márton.

Zomborban: *Fernbach* Péter.

Szabadkán: *Varga* Károly. I. ker.

» *Mukits* Simon II. ker.

Kerényen: *Fernbach* Károly.

Ujvidéken: gróf *Teleki* Arvéd.

Regőcén: *Lányi* Mór.

Verbászon: dr. *Baloghy* Ernő.

Hódságon: dr. *Perl* Soma.

Regőcéről jelentik nekünk, hogy ott nagy örömet keltett dr. *Baloghy* Ernő azon elhatározása, hogy a kerületet *Lányi* Mórnak, a szabadkai közgazdasági bank vezérigazgatójának engedte át, nehogy testvérharc legyen.

„Zu Mantua in Banden
Der treue Hofer war . . .”

Merántól keletre, egy magas fensíkon terül el *Spinges* falucska, mely szintén vérrel irta nevét az 1809-iki szabadságharc történetének lapjaira. A tiroliai kised csapata a fallal körülvevett templomba szorult, onnan árasztotta gyilkos tüzét az ellenségre. De fogytán volt már ember, töltés egyaránt, lohadni kezdett a harci kedv. . . . E válságos pillanatban egy bátor leányzó, a híres »*Kathi* von *Spinges*« megragad egy templomi zászlót és felrohan vele a temető kőfalára, egyenesen a halált-hozó golyózápornak kellős közepébe. A leány példája magával ragadta a férfiakat, a legények nem hagyhatták védtelenül a fiatal leányt, ujult erővel rohantak az ellenségre és visszaszorították a franciákat.

E hősi harcoknak emlékéért Merán városa valóban ideális módon ápolja. A várostól kissé északra egy fa-színház áll az Isten szabad ege alatt; benne egyszerű tiroliai parasztok és iparosok adnak elő hazafias darabokat, a hősök utódai ébresztik és élesztik a nemzeti di-

Lányi most járja be a kerületet, minden községben nagy lelkesedéssel fogadják. Megválasztása bizonyos.

Verbászról írják, hogy a kerület függetlenségi pártja nagy lelkesedéssel dr. *Baloghy* Ernőt, a megyei szövetkezett ellenzék ügyvezető alelnökét kiáltotta ki jelöltül, aki a jelöltséget elfogadta.

A volt Tiszapárt, a híres kulaiak *Rácz* Györggyel próbálkoznak, aki alkotmánypártinak (!) mondja magát, de persze senki se hiszi el neki, legkevésbé az alkotmánypárt.

Apatinban gróf *Vigyázó* az egyetlen jelölt. *Schmausz* Endre nem lépett fel.

A József Szanatórium Egyesület hangversenye.

Gyönyörűen sikerült hangversenyt rendezett husvét hétfőjén a szegény sorsú tüdőbetegek felsegítésére alakult helybeli József Szanatórium Egyesület. Az Egyesület vezetősége nem kis dologra vállalkozott, amikor egy nagyobb szabású hangverseny rendezését kísérelte meg s hogy vállalkozását váratlanul szép anyagi és erkölesi siker koronázta, részes benne ép-úgy a leleményes vezetőség, mint az a kicsi, de lelkes gárda, mely a nehéz kérdést oly fényesen megoldotta. A hangversenynek nem is egy, hanem két szenzációja is volt. Mert bizony szenzáció számba megy az nálunk, ha helyi erők, sőt bátran mondhatjuk: *művészek* munkái kerülhetnek egy-egy hangversenyen bemutatásra. *Kersch* Ferenc, a bajai tanítóképző intézet jeles képzettségű zenetanára volt az első, ki mint zeneköltő s mint dirigens mutatkozott be, a második *Alföldy* László, a mi régi, kedves ismerősünk, kinek legújabb melodramáját hallgathattuk meg. De menjünk sorjában!

A hangversenyt *Reich* Erzsike és *Weidinger* Irénke — Webernek zongorára, négykézre irt *Jubel-Ouverture*-jével — nyitották meg. Nekem kettős gyönyörűségem volt ezen első számnál. Végtelenül szeretem t. i. a zenét, de nem kevésbé gyönyörködöm egy-egy fakadó rózsabimbó látásán is. Mármost két ilyen édes kicsi teremtes muzsikálni kezd; játszanak szépen, andalítóan. Hát ne a virágok bálján képzelje magát ilyenkor az ember?! Hatalmas taps — no meg egy egész csokorra font virágerdő volt a gyönyörű összjáték jutalma. Meg is hálálták a közönség figyelmét egy szép magyar népdal-egyveleggel. A második szám

csőségnek kultuszát. A világ minden tájkáról ide tóduló közönség pedig, melynek bőven van része a legraffináltabb műélvezetekben, a legőszintébb ámulattal szemléli a nép gyermekeinek lelkes előadásait. Egy meráni ügyvédnek eszméje volt ezen előadások rendezése. Az oberammergaui passiój tékok példáján buzdulva, maga tanította be az ő parasztszínészeit, maga irt nekik darabokat, melyeknek mind anyagi, mint erkölesi sikerük az eszmének életrevalóságát bizonyítja.

»*Hofer* András« volt a címe annak a darabnak, melyet magam is láttam és — mondhatom — végigélveztem. Sohasem fogom felejteni azt a jelenetet, mikor az egyik felvonásnak végén visszatér a győztes tiroliai csapata, s a három vezér, *Hofer*, *Speckbacher* és *Mayr*, mindahárom egyszerű korcsmáros, imára kulcsolja kezét s az estharangszó hangja mellett hálálkodik a kivívott győzelemért.

(Vége köv.)

Kersch Ferencz »*Fobász*«-a volt, melyet — ve-gyes-karra — az ő személyes vezetésével Dr. *Beczássy* Gyuláné, *Buday* Irén, *Drescher* Ida, *Fogt* Mariska, Dr. *Hetényi* Pálné, *Hegedüs* Jolán, Dr. *Koller* Imréné, *Kollár* Ilonka, *Kresz* Erzsi, *Laforsch* Mariska, *Marczell* Andorné, *Szaday* Margit, *Veress* Ilona, *Vojnits* Mariska, *Devich* Irén, *Gebhardt* Dezső, *Grünvald* István, *Horváth* Dezső, *Pócza* József, *Wagner* Antal és *Wagner* Sándor adtak elő. A legteljesebb elismerésünkkel és gratulációkkal kell adóznunk *Kersch* urnak a gyönyörű kompozícióért, melynek nagyszerű szépsége és precíz előadása általános meglepetést keltett. A közönség szünni nem akaró tapsokkal fejezte ki *szeregy* háláját, a kiváló művész és a buzgó előadók iránt. Ezt *Alföldy* László *Cinka Panna* című melodramája követte, melyet *Schlieszer* Margit úrhölgy zongora- és *Alföldy* Imre hegedű-kisérete mellett dr. *Bruck* Aurél adott elő. Magáról a kiváló zeneműről elmondottuk jó véleményünket már akkor, amikor az nyomtatásban megjelent, ebben a mi véleményünkben csak megerősített bennünket a pompás előadás, melyért egyformán járt meleg elismerés úgy a jeles szavalónak, mint a szavalatot kísérő *Schlieszer* Margit úrhölgynek és *Alföldy* Imre úrnak. A melodramát *Gaal* Ferencz első *Rhapsodiája* követte, mit zongorán *Somkúti* Sándorné adott elő kiváló izléssel és technikával, óriási sikert aratva. A hangverseny legbájosabb piéce következett ezután. *Szaday* Margitka az *Első pongyola* című monológot adta elő; ezt azonban oly bájos egyszerűséggel és minden keresettségtől menten cselekedte meg, hogy a hallgatók kor-, rang- és nem-külömbőség nélkül csaknem a szemüket nézték ki belé. De volt is ám taps, olyan, amelyet régen hallottak a »Nemzeti« kevésbé díszesen tapétázott falai. A szokatlanul nagy sikert aratott hangverseny utolsó, nagyhatású száma *Liszt* Ferencz hatalmas *Rákóczy-indulója* volt, melyet két zongorán nyolek kézre *Somkúti* Sándorné úrnő és *Fogt* Matild, *Kresz* Erzsi és *Szaday* Blanka úrhölgyek kitűnően összetanulva adtak elő. A végső akkordokba már belevegyült a hatalmas tapsvihár, mely az osztatlan tetszés spontán megnyilatkozása volt.

Ezzel a számmal a tulajdonképeni hangverseny befejezést nyert s kezdetét vehette a reggelig tartó tánc. De mintha a táncmulatság is jobban sikerült volna, mint egyébkor szokott. Fiatalságunkra az egyszer nem lehetett panasz, mert táncoltak derekasan s nem bá-mészakodtak a terem közepén, mint ezt egyébkor igen sokan tenni szokták. Így tehát ezzel az alkalommal azok sem panaszkodhattak, akik nem csak a zene-művészetet akarták élvezni, hanem a tánc gyönyörűségét is.

Várhelyi

Színelőadás az apácák iskolájában.

A husvéti ünnepek alkalmával három egymást követő napon: ápr. 16., 17., és 18. az iskolánénék növendékei két szindarabot adtak elő, egy vigjátékot: *A tudakozó intézet* és egy drámai daljátékot: *Gyermeki büség*. Az előbbi került elsőbb a színre. Részletes elemzésbe természetesen nem bocsátkozhatunk. Legnagyobb elismeréssel kell azonban megemlékeznünk a buzgó vezetőségről, a rendezőkről, akik fáradságot nem kimélve, a nehézségektől vissza nem rettenve tanították be a szereplőket. Ezek meg a díszes kis színpadon, (melynek függönyét és díszleteit *Németh* Imre helybeli rajztanár festette igazi művészi routinnal,) valósággal bámulatos otthonossággal, enni-

való kedvességgel mozogtak. A hosszú kosztümök, a felnőtteket illető hajfésülés nagyban emelték természetük arányait, úgy hogy misem árulta el az ajkak sarkaiban állandóan jelentkező s látható erőszakkal elnyomott mosolygáson kívül, hogy tulajdonképpen gyermek-előadással van dolgunk. Már szerepük természeténél fogva a vígjátékban legzajosabb sikert aratott *Balázs* Margit a »triplomáziás« tudákos házvezetőné, *Borcsa* szerepében, továbbá *Pocker* Erzsébet, mint kikapós színésznő és *Szántó* Mária a szelekótya varróleány alakítója. Nagyon jó megjelenése volt *Marcell* Blankának, aki még hozzá kiváló nyugalommal és jó hangsúlyozással beszélt, amit egyik-másik szereplőnél nélkülöztünk. Elismerés illeti még *Heller* Mariskát, *Nyiraty* Erzsikét, *Vujkovits* Emát, *Tomasits* Ilonkát, *Gaal* Emmát és *Erdős* Emiliát kik szépen illeszkedtek a meglepően ügyes ensemble keretébe.

Igazi tündéres látványosság számba ment a drámai daljáték előadása. A halk, lány ének, a szebbnél-szebb légies gyermek-alakok a *Csongor és Tünde* nemtőjelenetét idézik emlékeztünkbe, táncuk meg egy operai kisebb ballet benyomását tette, s az előadásról elmondhatjuk, hogy oly könnyed, oly elbájoló, egyes jelenetei oly kedvesek voltak, mintha úgy lehelték volna oda őket. Természetesen legmegkapóbbak voltak a tömeges jelenetek, az egyes virágok személyesítőinek csoportos felvonulása, élükön a tavasz király: *Major* Margit. Méltán büszkék lehetnek a leánykák arra, amit bemutattak, a sikerre, melyet elértek; vezetőik, a jó iskolánénék pedig meglehetnek elégedve az erkölcsi és anyagi támogatással, mellyel a közönség honorálta fardozásaikat. De különös elismerés illeti a főnöknőt: *Mária* Régiszt, aki e darabok előadatásával új, magasabb művészi színvonalon álló alkotásoknak nyitott utat az intézetben. De nem volna teljes ismertetésünk, ha föl nem emlitenők *Heller* Mariskának szép, szabatos zongorajátékát, mellyel az énekes részeket kísérte s ha elragadtatásunkat ki nem fejeznők *Scharpf* Irénke mesés föllépése és a kicsi *Eckert* Mariska bámulatot keltő kedves játéka és szép, tisztán csengő éneke fölött. No de a dícsőségben a többi, kisebb szereplők is derekasan kivették a részüket és pedig *Dolezsál* Mária (Flóra) *Mészáros* Magdolna (Százszorszép) *Rathmann* Blanka (Nagymama) *Biczó* Ilonka (Kankalin) *Igert* Ilonka (Ibolya) *Tüske* Klára (Nefelejts) *Wagner* Mariska (Csipkerózsza) *Michits* Stefike (Gyöngyvirág) *Vojnits* Klára (Jázmin) *Prigly* Gizella (Orgona) *Nemes* Ilona (Szegefű) *Reizer* Böske (Árvácska) *Lakner* Lenke (Margarétha) *Kopp* Ilonka (Rezeda) *Viliko* Margit (Viola), egyszóval mind, mind, akik a gyönyörű darabban szerepeltek. A felvonások között lévő szüneteket *Heller* Mariska, *Tomasits* Ilonka és *Marcell* Blanka élvezetet nyújtó ügyes zongoraszámokkal töltötték ki. (A hangversenyen használt remek zongora *Wagner* Antal zongora-raktárából való volt, melyet a tulajdonos — tekintettel a jótékony célra — díjtalanul engedett át)

Nagy örömmel és élvezettel néztük végig az előadást, főleg a szülők, akiknek gyermekei szerepeltek; amit láttak, tapasztaltak, bőven kárpótolta őket a hozott anyagi áldozatért.

n. m

HIREK.

Dr. Rajk Aladár programbeszéde. Városunk szeretett képviselőjelöltje dr. Rajk Aladár április hó 29-én, vasárnap fogja programbeszédét megtartani. A helyet és pontos időt falragaszokon fogja a függetlenségi párt vezetősége közzétenni.

A Baja-báttaszéki vasuti hid soronkívül való kiépítése ügyében, mint értesülünk, a bajai függetlenségi és 48-as párt kebelében akció indult meg, hogy közvetlenül a választások lezajlása után monstre küldöttség szerveztessék és menesztessék *Kosztub* Ferenc kereskedelemügyi miniszterhez.

Zenés mise. Husvét vasárnapján — hosszúság hallgatás után — ismét életjelt adott magáról a helybeli zenekedvelők derék gárdája. A plébánia templomban d. e. 10 órakor kezdődő misén előadták nagy sikert aratva *Bauer* remek D dur miséjét. A mise betanítását *Vilhelm* Károly végezte fáradhatlan buzgalommal.

Meghívó. A ciszt. rend bajai kath. főgimnáziuma szegény tanulóinak fölsegelezésére f. évi április hó 29-én, vasárnap délután 5 órakor, az intézet tornacsarnokában hangversenyt rendez a következő műsorról: 1. *Ébresztő.* *Nyírsnyai* Gusztávtól. Előadja az ifjúság ének-kara. 2. *A föld és népei.* *Gabányi* Árpádtól. Fölvonása *Sztankovich* F. VII. o. t. 3. *Pique Dame.* Ouverture *Suppé*-től. Előadja az ifjúsági zenekar. 4. *Az utolsó tor.* *Várad* Antaltól. Szavalja *Robrböck* F. VII. o. t. 5. *Air varié* No. 6. *Ch. de Bériot.* Előadják *Bernhart* S. VIII. o. t. (hegedűn) és *Koncz* L. VII. o. t. (zongorán) 6. *Népdalok.* Előadja az ifjúság ének- és zenekara. 7. *A Krakéler.* Monológ. *Ábrányi* Emiltől. Előadja *Posta* S. VIII. o. t. 8. *Kuruc dalok.* A zenekar kíséretével tárogatón előadja *Spiegel* J. VIII. o. t. 9. *Automobil-induló.* *Baka-Baitz* J.-től. Előadja az ifjúsági ének- és zenekar. Belépő-jegy személyenkint 1 korona. Jegyek előre válthatók ifj. *Wagner* Antal és *Kollár* Ágoston könyvkereskedésében. Felülfizetéseket a jótékony célra való tekintettel köszönettel fogad és hirtlapilag nyugtázz az igazgatóság.

A bajai Magyar Védőegyesület igazgatósága avval a tiszteletteljes kéréssel fordul Baja város nagyérdemű vevőközönségéhez, hogy május hó 1-jétől kezdve csakis oly kereskedőknél eszközöljön bevásárlásokat, akik megszerezték maguknak a kirakati védőtáblát és a kiknek kereskedésében ki van függesztve a *boni áruk jegyzéke*, hogy ez által eleget tegyünk mindnyájan azon hazafias kötelességünknek, amelyet a Védőegyesület szívkre kötött. Eddig a következő cégek szerezték be a védőtáblát: *Reich* Vilmos, *Reich* Vidor, *Diamant* Lajos, *Nievel* József, *Fischer* Béla, *Fischer* Pál, *Sternfeld* Vilmos, ifj. *Wagner* Antal, *Wagenblatt* és *Henerári*, *Schnetzer* Ernő és *Grünhut* Miksa. — Egyúttal a kereskedők b. tudomására hozzuk, hogy a védőtáblák a központtól megérkeztek s akik ilyeneket beszerezni hajlandók, forduljanak az áruk megnevezését magában foglaló jegyzékkel az igazgatósághoz, amely haladéktalanul ki fogja azokat állítani.

Nagy tüz Topolyán. A tavaly Baján történt rémes tűzvészre emlékeztet az a borzasztó tüzi katasztrófa, mely Topolyán ütött ki csütörtökön délelőtt. Négy utcában negyvenhét ház égett le. Emberélet azonban — szerencsére, nem esett áldozatul.

Apró hírek. *Öngyilkossági kísérlet.* *Blaskovits* Mihály (Suba Misa) 19 éves napszámos f. hó 16-án d. u. fél ötkor afölötti bánatában, hogy »tantuzásban« 3 koronát elvesztett, egy bárkáról a Sugovicába ugrott. *Bogdán* József, *Kotek* Zoltán és *Dobokai* Lajos kifogták *Blaskovits*ot, kit eszméletlen állapotban a kórházba szállítottak, ahol magához tért.

Lopás. Özv. *Trápli* Ferencét tanonca *Hajdu* István többször meglopta oly módon, hogy a kapu kulcsot estéknél elcsente s a lisztes zsákokból 20–40 és 50 kgr. lisztet ellopott s azt eladta. *Hajdu* Istvánt a csendőrség le tartóztatta s a bűnrészes *Németh* Andrásnéval (*Trápliné* ház mesternőjénél) talált 59 k. lopott lisztet a kir. járásbírósnak átadták.

Verekedés csendőrökkel. Husvét éjszaka *Morgenstern* Lipót korcsmájában 25–30 bajaszentistváni ember mulatott s 11 óra tájban két szolgálaton kívüli csendőr arra sétálva betért cigarettát vásárolni s távozásukkor mondották »menjünk urak haza, záróra van« — s azzal távoztak. Az ittas emberek a mitsem sejtő távozó csendőrökhöz üvegeket dobáltak, majd utánuk rohanva téglával dobálták őket. A csendőrök oldalfegyverükkel védték magukat, miközben négyen súlyos és többen könnyebb sérülést szenvedtek. F. hó 19. és 20-án egy hadbíró Bajaszentistvánon hallgatta ki a támadókat, kik mind ártatlannak vallották magukat. Beismerték, hogy a távozó csendőrökhöz üveget és téglát dobáltak, de azt mindegyik tagadta, hogy ő dobott volna. Részegek voltak s így nem tudják, hogy kik dobálták a csendőröket, mondogatták.

A póttartalékosok behívása. Megirtuk, hogy *Wekerle* Sándor, mint honvédelmi miniszter a volt hadügyminiszter rendeletét, mely a honvédpóttartalékosok behívására vonatkozik, megváltoztatta. A megváltoztatás értelmében a honvédpóttartalékosokat nem falragasz utján, mint a közöshadseregbelieket fogják behívni, hanem a városnak katonai ügyosztálya rendes behívójegyeket fog kézbesíteni.

A cséplési idény beállta előtt minden jó gazda ellátja magát a szükségelt gépekkel. Benzin motorok valamint szívógázmotorok legelőnyösebben szerezhetők be *Beck* és *Gergely* motor- és gépgyárában Budapest, V., Váci út 12., mely cég mai hirdetését t. olvasóink figyelmébe ajánljuk.

Visszaélés a munkásigazolványokkal. A kereskedelmi miniszterium figyelmezteti a gazdasági munkásokat és napszámosokat arra, hogy a munkás-igazolványt bármily címen más részére át engedni szigorúan tilos s attól, aki igazolványát másnak utazásra átengedi, a vasuti menetdíj kedvezmény egy esztendő tartamára megvonatik, a munkás-igazolványt jogtalanul használó egyén ellen pedig az utánfizetésre való kötelezésen felül, az eset körülményeihez képest, az 1878. évi V. t.-cikk 379. a. alapján a büntető eljárást folyamatba teszik.

A kereskedelmi minisztérium munkája. A kereskedelemügyi minisztériumban az utóbbi időben tevékeny munka folyt, ami a minisztérium jövő munkálkodására nézve jó hatással lesz. Egész sereg javaslat várja az életbeléptetést, illetve a törvényhozás hozzájárulását. Készen áll a minisztériumban a tisztességtelen verseny szabályozásáról szóló törvényjavaslat, a betegsegélyező pénztárak revíziójára vonatkozó tervezet, az építőipari, a védjegytörvény tervezete, a mintaoltalomra vonatkozó törvényjavaslat. Tárgyalásra vár a balesetbiztosítási törvényjavaslat, revízió alatt van a vasárnapi munkaszünet ügye.

Előkészítés alatt áll a szövetkezeti törvény reformja is. A jövő évben hihetőleg elkészül az oly régóta várt új ipartörvény és más törvények tervezete is. A kereskedelmi minisztérium elkészítette a kereskedelmi kikötő terveit és ezzel a Dunapart ferencvárosi részének teljes felszabadítását is tervezi; foglalkoznak a budapesti pályaudvarok rendezésének kérdésével s tervbe vették a Kereskedelmi Múzeum reformját, az ipari közigazgatás, a vásárügy és sztrájk törvényes rendezését, végre a kiviteli emlékirat során tervbe vett akció részleteinek megindítását.

Vissza Németországból. Óbecséről írják: Nagy reményekkel indult több csoport munkás Óbecséről is nagy Németországba, hogy ott munkát kapjanak és pedig jól fizetett munkát. Persze az ügynökök élénk színekkel és rózsás reményekkel kecsgették népünket és ezek felültek nekik. Most azután szomorú tapasztalattal gazdagodva tért vissza három csoport munkás és panaszzal, hogy mennyire félre vezették, hogyan csapták be őket. Elbeszélésük szerint rossz lakás mellett a táplálkozásuk is nem kielégítő és a nagy, terhes munka mellett alig kereshettek többet naponta, mint 60 krajcárt. Ennyit, sőt többet ide haza is megkereshetnek és legalább itt vannak az édes haza ölében, a szülői föld megszokott légkörében, ismerősök, jó barátok közepett, a hol találnak résztvevő szívre s nem tekintik még sem őket úgy, mint dolgozó jószágokat. Ott csak szám szerint ismerik őket s nem mint lelkes embereket. Ebből a szomorú tanulságból ki-ki levonhatja az okulásait.

A választások. A képviselőválasztás izgalomban tartja az egész országot. És joggal. Mert, ha az ember választhat, akkor igyekezzék jól választani. Ezért figyelmébe ajánljuk minden polgárnak, legyen bármilyen párti, vagy akár pártunkivüli is, úgy válasszon, hogy abból nagy haszna, nagy nyeresége legyen. A legnagyobb nyereségre pedig úgy tehet szert, ha azonnal választ *Havas Testvérek* budapesti tőzsdetagok hírneves bankházából való osztálysorsjegyet, mert ott már számos nagy nyereséget nyertek. Itteni elárúsító: *Csermák Sándor* papirkereskedő, Bátor Eötvös-utca. Bővebben a hirdetési rovatban.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűviz** valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és emlitésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk hártározottan »Ferencz József« keserűvizet.

Vályog féláron.

Csakis előjegyzés alapján fogadok el rendeléseket.

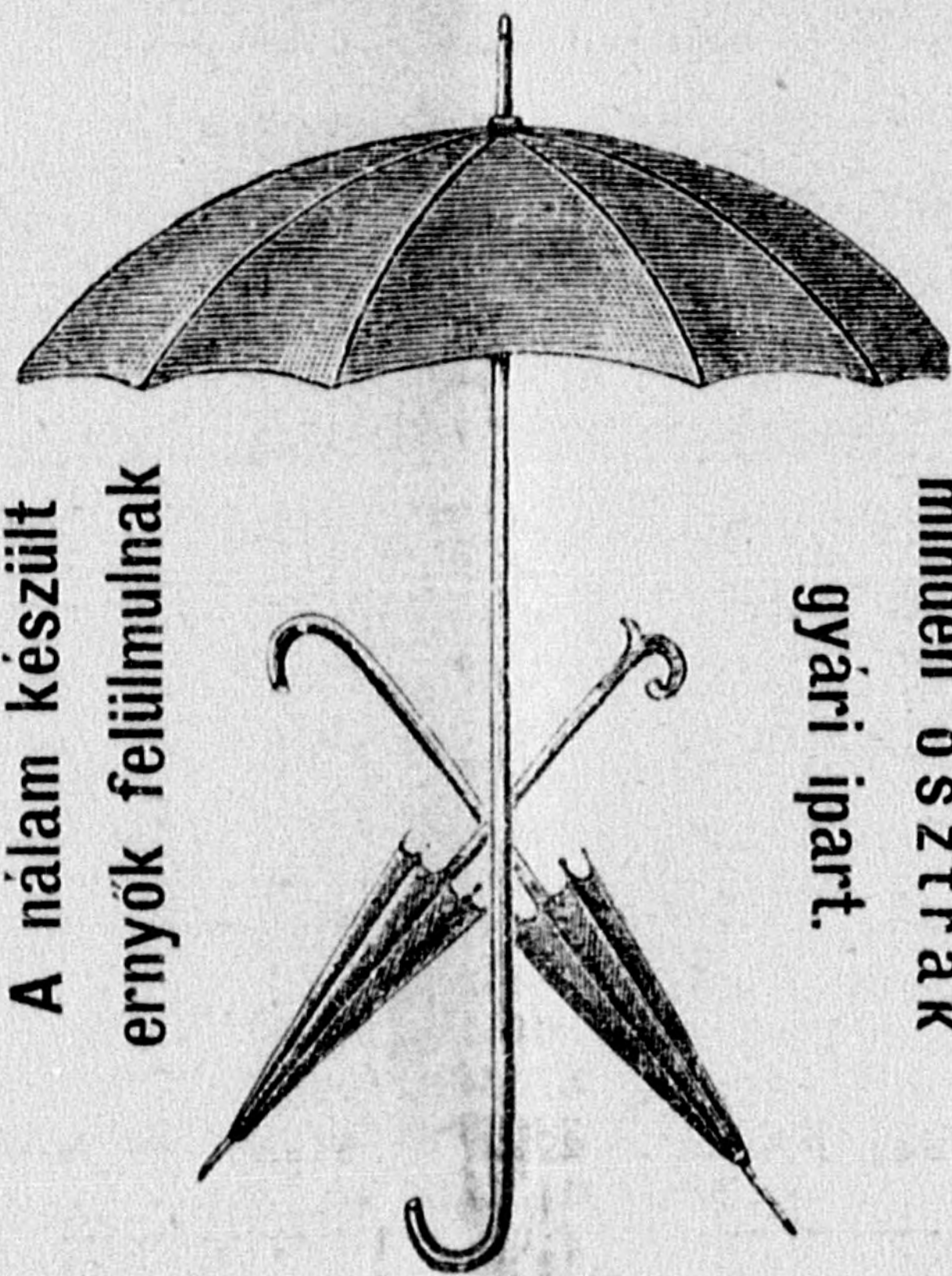
Egyszersmind értesitem a t. közönséget, hogy a városi téglatelep nem adhat el vályogot, minthogy a vályogkiváltási jogot én birom.

SALLÓ KÁROLY.

Pártoljuk a hazai, de első sorban a helybeli ipart!

ELSŐ BAJAI ERNYŐ-GYÁR.

Ne vegyünk más ernyőt mint helybeli készítményt.

A nálam készült
ernyők felülmulnak

minden osztrák
gyári ipart.

T. cz.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a közeledő nyári idényre legujab divatu, egyszerű és diszes kiállításu

nap- és esőernyők

ügyszintén gyönyörű

tulipán-ernyők

a legszebb kivitelben és legjobb minőségben, dús választékban készültek raktáromra.

Különös súlyt fektettem arra, hogy az idei divatnak minden színváltozatában valamint *Lyon-i csipke-ernyőkben* is, bármely izlésnek megfelelően, egyszerűtől a legdiszesebb kivitelig, *versenyképes gyári árakban* a n. é. közönségnek szolgálatára lehessenek.

Csipke áthuzatok külön is kaphatók.

Bármely ernyőt rendelésre **24 óra alatt** és minden e szakmába vágó *átalakításokat, javításokat a legolcsóbb árban* készítek.

Amidőn ezen hirdetésemre a n. é. közönség szives figyelmét felhívom, hivatkozom több évtizedes, pontos és lelkiismeretes kiszolgálásomra. Kérve, hogy eddigi jóakarattal szives bizalmát részemre a jövőben fenntartani sziveskedjék.

Kiváló tisztelettel

STEINER R.

ernyő-gyáros.

A nálam vásárolt ernyőt 1 évig ingyen javítom.

A legszebb kiállításu magyar ernyők csak Steiner-nél kaphatók.

A nagy kereslet miatt újabb 1500 sorsjegyet boesátottak ki!

Ugy ezen új, valamint a régi sorsjegyek kaphatók

Havas Testvérek Budapest, V. Lipót-körút 17.

hírneves bankházában, ahol már számos nagy nyereséget nyertek.

Ily szerencsés sorsjegyek helyben kaphatók **CSERMÁK SÁNDOR** papirkereskedőnél, (Bátor Eötvös József-utca.)

1/8 sorsjegy
1-50 korona.

Több nyereséget, mint eddig!

Főnyeresemény: Egy millió. Vásároljunk mielőbb!

1/4 sorsjegy
3- korona.

Sorsjegyek részletre. Kölcsönök sorsjegyekre. Értékpapírok vétele és eladása. Tőzsdei megbízások az összes tőzsdékre.	Mindennemű bankügyletet előnyösen teljesít HAVAS TESTVÉREK budapesti tőzsdetagok bankháza, Budapesten, Lipót- körút 17. Tőzsdetudósítások ingyen és bérmentve.	Váltóeszámítolás. Jelzálogkölcsön. Hitelműveletek. — Alapítások. Óvadékok. Tőzsdéügyletek.
---	---	--

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

az egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószer.

Irodai gyakornok

azonnali belépésre kerestetik,
cim a kiadóban.

Arpád-utca 26. szám alatt egy
intelligens fiatal ember

teljes ellátást

nyerhet.

A bajai határban egy-egy hold területű

SZŐLŐ

beültetésére alkalmas föld eladó. Bővebb
értesítés nyerhető Határ-utca 4. sz. alatt.

Szőlővessző!

A világhírű

Delaware

adja a legjobb bort!

Óltani és permetezni nem kell!

A szőlészet kincse.

A philoxerának ellen áll!

Leírását és árjegyzéket ingyen küldünk
bármiknek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!

Nagymennyiségű sima és gyökeres Delaware
vessző eladás.

Cím: Szigyártó és Takáts

szőlőtelep tulajdonosok.

Telep: Alsó-Segesd.

Központi iroda: Felső-Segesd, Somogy m.

Halász Béla utóda cég

ajánlja dúsan felszerelt raktárát
mindennemű különlegességekben

nemez és selyem kalapokban,

selyem és szövet sapkákban.

Egyedüli elárúsítója a követ-
kező legelőkelőbb kalap
gyárosoknak:

Quentzer Testvérek

cs. és k. kamarai szállítók,

Ita I. Henrich,

Pless Vilmos,

Pelikan és Gyukits

cs. és kir. udvari kalap-gyárosok,
valamint a világhírű

Albertini E. cégnek.

Török a szerencse kovácsa!

Fölülmulhatatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez Rövid
idő alatt 25 millió koronánál több nyereményt
fizettünk ki nagyrebecsült vevőinknek; ezek között a **két legnagyobb** nyere-
ményt, és pedig:

kétszer a nagy jutalmat, a **600.000** koronás főnyereményt,
a legnagyobb **400.000** koronás főnyereményt,

továbbá 5 à 100.000, 3 à 90.000, 2 à 80.000, 3 à 70.000, 3 à 60.000, több
50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és ezeken kívül számtalan
10.000, 5.000, 3.000, 2.000, 1.000, 500 koronás és egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb
osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 18-ik új magyar osztálysorsjátékban

125.000 sorsjegyre 62500 pénznyeremény

jut és összesen **16 millió 457.000 korona** hatalmas összeget sorsolnak ki.

Rendelje meg a neve mellett
álló szerencseszámot!

Sok pénz szépe varázsolja az életet! Talán meglepi a
ferj a feleségét vagy az asszony az urát a neve mel-
lett álló sorsjegy megvételé alál egy főnyeremény-
nyel A véletlen nagy szerencset játszik az életben és
könnyen meglehet, hogy éppen egy szerencses véletlen
felváltan a neve melletti számot eltalálta, melyre egy
nagy nyereménv jut

Adám, Adel	4010	Dezso, Erzsébet	6411	Ivan, Jolán	12305	Ottó, Melánia	20441
Adolár, Agnes	6314	Eds. Ez er	9868	Jakab, Józsa	20284	Ódön, Narciszz	20989
Adolf, Agota	9007	Elek, Etel	19521	János, Judit	20983	Pal, Nesztli	24236
Agoston, Amália	19162	Elemér, Flóra	20580	Jeno, Juliska	24203	Péter, Olga	24277
Aladár, Anna	20445	Emil Franciska	22032	József, Karolin	24265	Pista, Paula	28876
Albert, Abatolia	21619	Endre, Frida	24252	Kai nan, Katiuka	28874	Richard, Pelagie	32715
Alfréd, Apollonia	24245	Ernö, Genoveva	24363	Károly, Katalin	29634	Róbert, Petronela	35640
Akos, Aranka	24285	Ferenc Gertrud	29633	Kornel, Klára	33318	Rudolf, Piroska	37411
Ambrus, Berla	28881	Frieyes, Gabriella	34333	Kristof, Klótild	36825	Salamon, Regina	38164
András, Blanka	34352	Fülöp, Gizella	36779	Lajos Kornelia	38135	Samu, Rózsika	38238
Antal, Borbála	36451	Gábor, Hedvig	38118	László, Krisztina	38226	Sándor, Rozalia	41921
Arnold, Boriska	37424	Gáspár, Heléna	38173	Leo, Kunigunda	41919	Simon, Sári	88891
Arpád, Betti	38169	Gergely, Henriett	41795	Lipót, Laura	64204	Tamas, Sarolta	84769
Arthur, Bela	41794	Géza, Hermina	51398	Lorinc, Lenke	84738	Tibor, Szerena	86049
Aurel, Brigitta	41938	Gusztáv, Hilda	84702	Manó, Leonia	86014	Tihamer, Theodora	92773
Attila, Cecília	84309	György, Ibolyka	84780	Markus, Lidia	93370	Tivadár, Teréz	123503
Balazs, Cornelia	8473	Gyula, Iduska	89219	Márton, Lina	101939	Tóbiás, Terus	123504
Balint, Dóra	86065	Henrik, Ilona	101914	Mátyas, Ludmilla	123502	Vendel, Valéria	123508
Bernabás, Dorottya	101404	Hermann, Ilma	123501	Mihály, Lujza	123507	Viktor, Veronika	123516
Béla, Cecilia	106909	Hugó, Ika	123506	Miklós, Magdolna	123519	Vimos, Viktória	123520
Benedek, Eufemia	12355	Ignác, Irén	123546	Miksa, Melvin	123514	Vince, Vilma	123518
Bernát, Emma	123509	Illés, Irma,	123510	Mór, Margit	123515	Zoltán, Zsófia	123521
Dániel, Ernesztin	123513	Imre, Izabella	123511	Nándor, Mária	5483	Zsigmond, Zsuzsanna	123522
Dávid, Éva	123517	István, Janka	3512	Orbán, Mártha	8826		
Denes, Evelin	5637	Izidor, Johanna	8602	Oszkár, Matild	12314		

Legnagyobb nyeremény esetleg 1.000.000 korona;

továbbá 1 jutalom 600 000, 1 nyeremény 400 000, 1 à 200.000, 2 à 100.000
2 à 90.000, 2 à 80.000, 2 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000, 3 à 40.000
3 à 30.000, 6 à 25.000, 9 à 20.000, 13 à 15.000, 44 à 10.000 korona és még
sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

$\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy frt — 75 vagy kor. 1.50; $\frac{1}{2}$ eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3 —
 $\frac{1}{2}$ „ „ „ 3. — „ „ 6. ; $\frac{1}{4}$ „ „ „ 6. — „ „ 12. —

A sorsjegyet utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos
tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

f. é. április hó 29-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután fenti szerencseszámok gyorsan elfogynak.

TÖRÖK A. ES TSA

Sürgőnyezim:
Törökék, Budapest

BANKHÁZA, BUDAPESTEN.

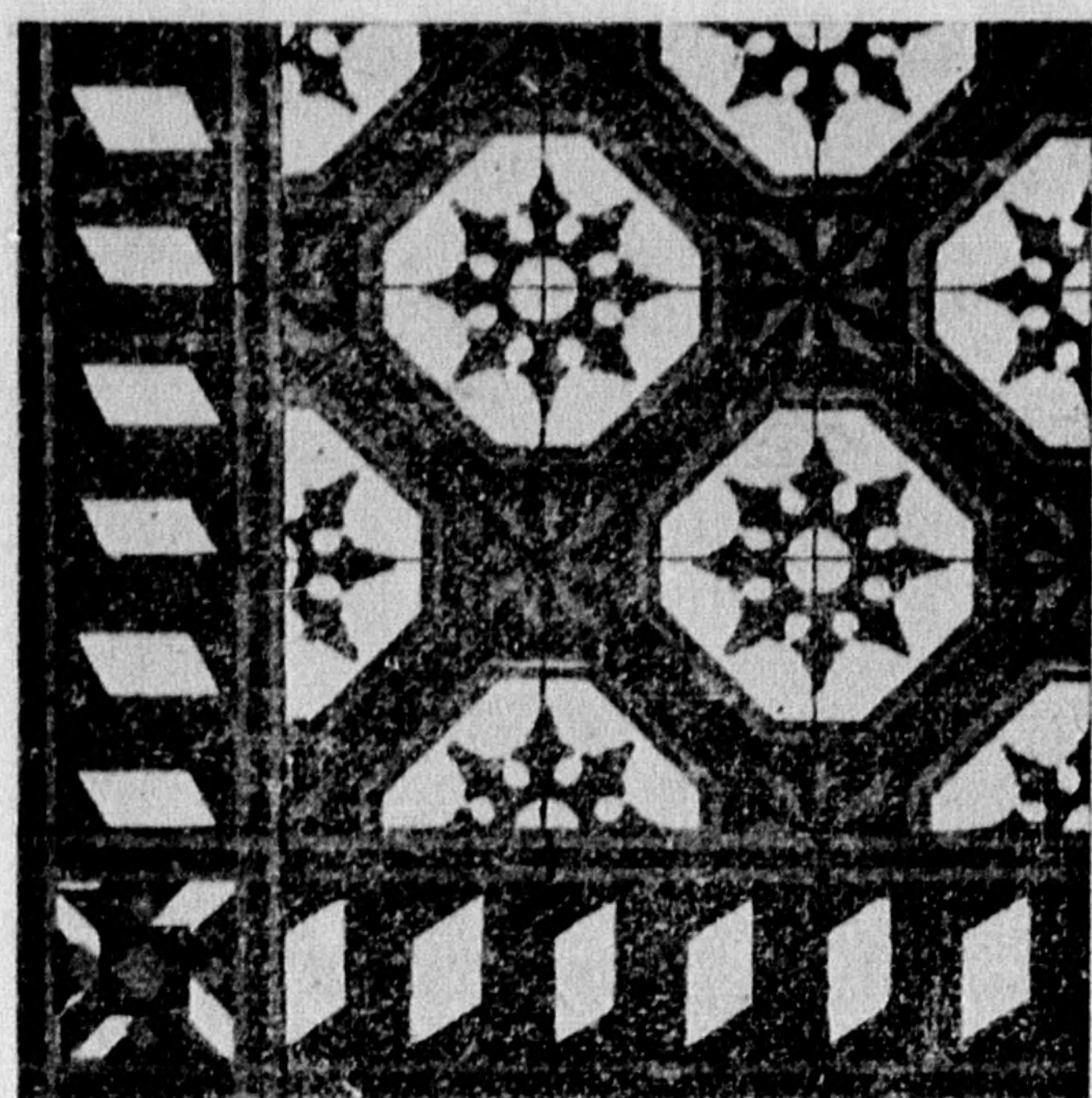
Sürgőnyezim:
Törökék, Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruházi osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46/a.

I fiók: Váci-körut 4 a. II fiók: Múzeum-körut 11 a.

ÖZV. Spitzer Simonné és Társa.

Drótbetétes cementesövek.

Egyszerű
Diszes
Márvány mozaik
Terazzo
Beton
Keromit

Cement-
lapok.

Burko-
lások.

Virág vázák
Medencék
Váljuk
Jászolok
Talpkövek
Lépcsők.

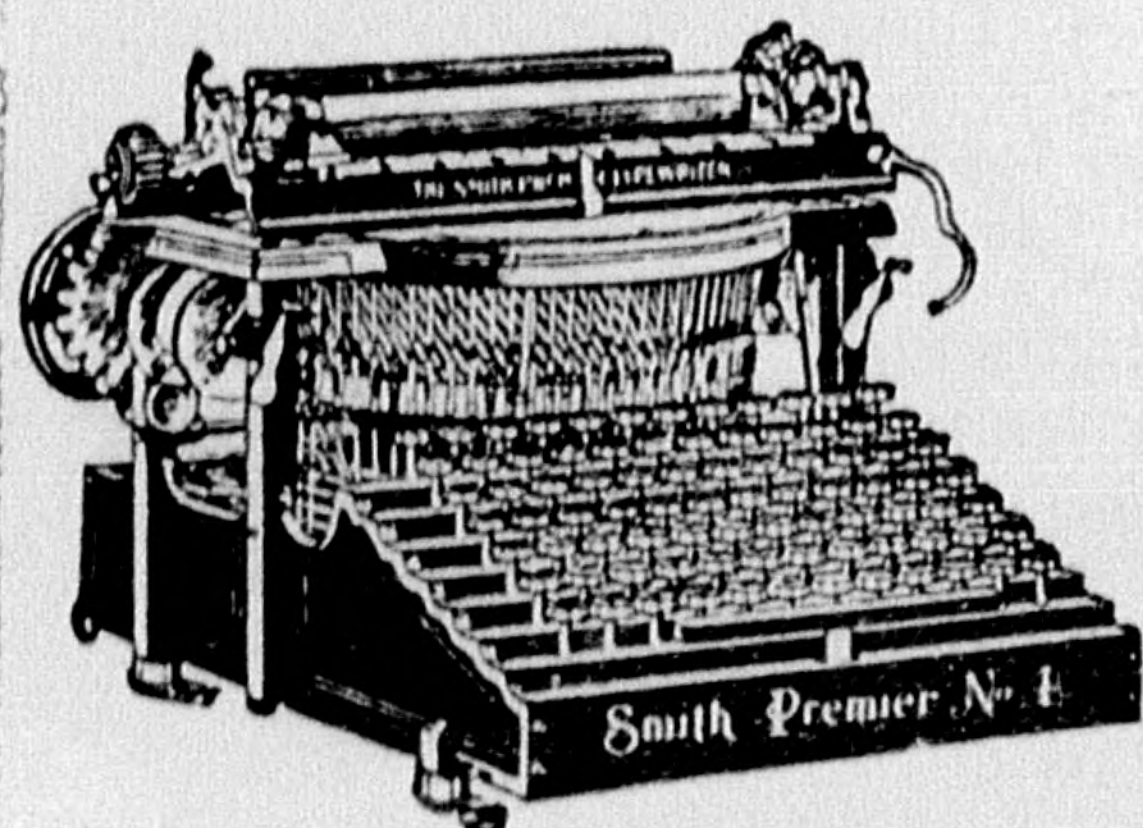
Kut-
Oszlop-
Kémény-
Tűzfal-
Határkövek
Műkövek

Fedőlapok.

Minden alakban és méretben, legjobb kivitelben, legolcsóbb árban.

A világ legjobb

IRÓGÉPEI

az amerikai SMITH—PREMIER-féle, automatikus betűtisztító készülékkel és legújabbán háromszínű (viola, piros és fekete) festékszalaggal ellátott, tiszta acélból készült írógépek.

Ezen gépek egyedüli elárúsítója Baja város és környékére

IFJ. WAGNER ANTAL

könyvkereskedő, ki készséggel bocsájtja gépeit 2-3 heti próbaidőre az érdeklődők rendelkezésére.

Minden szoba disze!

a törvényesen védett

== „MERKUR” ==

ezüst kályha fény, 1 doboz ára 60 fillér.

„Vénusz” aranyozó

képrámák, gipsz figurák, lámpák stb. részére.

Padló fénymazak

Kitünő minőségű

Borostyán-lak három színben

Linoleum, Páncél-lovag véd-
jegyű, három színben

Olcsó
árak!

HÁZI GAZDÁK FIGYELMÉBE:

Saját gyártmányu olajfesték minden színárnyalatban, Firnis, Lakkok, Kátrány Carbolineum, Corolineum, (fatelítő sárga) Gipsz, Román és Portland cement.

Hölgyek figyelmébe! szalmakalap-
lakkok minden színben.

Wagenblatt és Henerári
fűszer és festékkereskedők.

Oberndorfi répamag.

100 kg. leszállított ára 48 kor.

Gróf Teleki Arvéd uradalmában

posta: KONCZA.

Magyar bikák, tenyésztőjások,

Vetőmagtengeri.

5-5

Feltűnő ujdonság!

DELICE

— Minden hirdetés felesleges. —
A dohányzó egyszer veszi és többé
mást nem szíhat.

Legjobb valódi francia szivarka-
papír és szivarkahüvely kapható
az ország minden
különlegességi árudájában.

Mit igyunk ? hogy egészségünket meg-
ővjük, mert csakis a természetes szén-
savas ásványvíz erre a legbiztosabb óvó-
szer. Elsősorban az I-sőrendű természetes
szénsavas

natrontartalmú ásványvizet a MOHAI

Számos orvosi szaktekintély által ajánlva. Elismerő nyilatkozatok a forrás leírásának ismertető füzetében olvashatók. Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű, mesterségesen szénssalvval telített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbb, hogy az ÁGNES-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse és hogy bárki által olcsón beszerezhető legyen a vidéki nagyobb városokban is lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forráskezelőség. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben. **Főraktár: DRESCHER GYULA úrnál, BAJAN.**

ÁGNES-

FORRÁST, mely ideges gyomorhaj, légeső-, tüdő-, gyomor-
és bélhurut, csontlágylás, vese- és hólyagbántalmak eseteiben
26 év óta kitünő eredménnyel használtatik és ragályos beteg-
ségek, mint typhus, cholera megkíméltettek azok, akik kö-
zönséges ivóvíz helyett a bacteriummentes mohai ÁGNES-
forrás vízzel éltek.

Kedvelt borvíz!